

РАЗУМОМ ВЛАДАЈ, УСПЕЋЕШ!

Избор из српске народне књижевности

српске народне приче и приповетке,
српске народне басне, српске народне басне
по Доситеју Обрадовићу, српске народне бајке

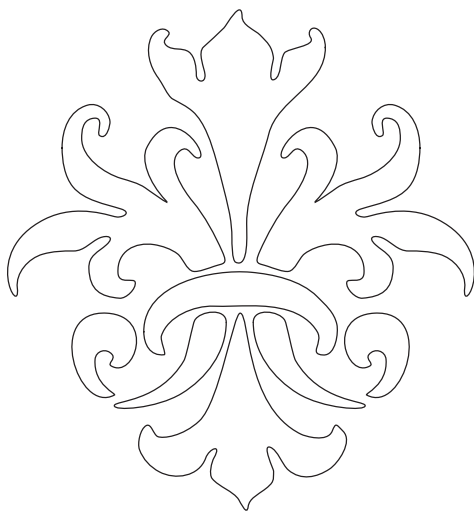
друго издање



Нови Сад, 2018.



**СРПСКЕ НАРОДНЕ ПРИЧЕ
И ПРИПОВЕТКЕ**



СЕДАМ ПРУТОВА

Имао отац седам синова, седам свађалица. Свађајући се, занемарише сав кућни посао и све им пође наопако.

Било је себичних и рђавих суседа који су се радовали њиховом свађању и њихов назадак скретали су на своју корист. Лако је грабити онде где нема ко да чува, кад се чувари међу собом свађају.

Видећи да ће бити зло и наопако, отац се веома забрине. Једанпут скупи синове око себе, па им покаже седам прUTOва чврсто повезаних у један сноп и рече:

– Који од вас овај сноп преломи, ономе ћу дати десет дуката.

Свих седам синова покушали су да преломе сноп; пробали су овако и онако. И напослетку сваки рече да не може.

А отац ће им онда:

– Чудим се што не можете, јер је то сасвим лако.

Он одрешу узицу којом је био сноп везан, штапићи су се размакли, а он један по један преломи без по муке.

Синови су се насмејали:

– Е, тако је лако! Тако би могло и нејако дете!

Отац заврши:

– Ево вам, децо, слике и прилике ваше. Не будете ли сноп, бићете седам прUTOва које, као што сте сами рекли, може сломити нејако дете.

ДВЕ ЛЕНШТИНЕ

Лежале су две ленштине испод једног стабла крушке на којем су видели само једну крушку.

Три су месеца лежале ленштине погађајући се који ће се од њих двојице попети на стабло да ту крушку убере. Једва се договорише да пође онај који је млађи.

Крене ти се он и недељу се дана пео док није дошао до крушке да је убере. А, крушка презрела, па се откину и паде таман пред онога те је под дрво лежао. Онај одозго рече ономе доле:

– Благо теби брате ленштино кад ћеш се цабе и без икакве муке најести!

А он њему одозго одговори:

– А што ми се, брате, радујеш кад је морам жвакати док крушку не поједем?

ТРИ КРОЈАЧА

Три кројача отворе своје радње у истој улици и почну се домишљати како да привуку што више муштерија.

Први постави изнад своје радње таблу са натписом: **НАЈБОЉИ КРОЈАЧ У ГРАДУ.**

Други не буде лењ, па брже-боље напише: **НАЈБОЉИ КРОЈАЧ НА СВЕТУ.**

Трећи се замислио, није одмах могао одмах да се сети шта да напише. Напоследку, и он стави таблу на којој је великим словима писало: **НАЈБОЉИ КРОЈАЧ У ОВОЈ УЛИЦИ.**

Прва двојица су била страшно љута што их је овај трећи кројач надмудрио. Скину своје фирме, затворе радње и одселе се из града.

НАЈБОЉИ
КРОЈАЧ У
ГРАДУ

НАЈБОЉИ
КРОЈАЧ
НА СВЕТУ

НАЈБОЉИ
КРОЈАЧ У
УЛИЦИ



СВЕТИ САВА, ОТАЦ И СИН

А кад је Светитељ тако путовао по народу, учећи га и крепећи, а оно изађе пред њега отац и син. Отац се жаљаше на сина како га не слуша и не поштује. А син се жаљаше на оца како не прима његове савете и неће да му уступи домаћинство.

Слушао Свети Сава и оца и сина, па ће на крају рећи сину:

– Прекрсти се!

Он се прекрсти:

– У име Оца и Сина...

– Кога си прво поменуо?

– Оца.

– Где си прво метнуо прсте?

– На чело.

– А шта је на челу или под чело?

– Памет.

– А, после оца, кога си поменуо?

– Сина.

– Где си метнуо прсте када си поменуо сина?

– На трбух.

– Има ли ту памети?

– Нема.

– Па, код кога је онда већа памет? Код оца или сина?

– Код оца.

– Ето видиш, несрећни сине – рече најзад Свети Сава – сам си казао да је отац већи од сина, јер је он први, а син други, он је старији, а син млађи. И онда оца свог треба да поштујеш, да цениш и да слушаш, докле год је жив, ако мислиш да и тебе твоји млађи поштују и цене. А знаш ли ону четврту заповест божију?

– Ја, знам.

– Кажи ми је!

И он каза.

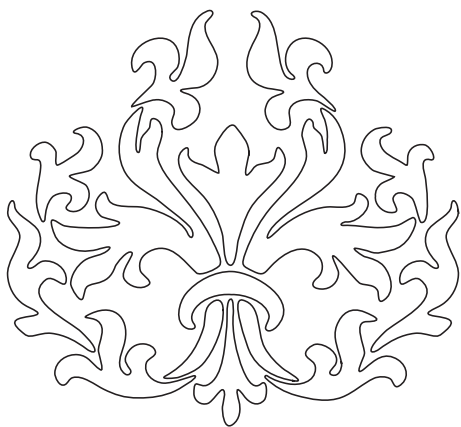
– Ето тако, оца и мајку треба поштовати ако хоћете да будете срећни и дуговечни – рече најзад Свети Сава непослушном сину, па оде.

СВЕТИ САВА И ОТАЦ И МАТИ СА МАЛИМ ДЕТЕТОМ

Донели отац и мати мало новорођено дете у цркву Светом Сави и замолили га да дете благослови, да му да срећу.

– Ја ћу га благословити као што је Исус децу благословио, али му срећу не могу дати. То можете само ви, родитељи његови, ако га зарана научите: да ради, да шета, да не лаже, да не краде, да слуша, да је побожно, да поштује старије, да је у свачему умерено, а нарочито ако га будете упутили да добро чува своје здравље.

Родитељи су учинили што им је светац казао, па је од њиховог малог детета постао добар, радан, поштен и побожан човек. То се после чуло надалеко, па је са свију страна долазио силан свет и доводио малу децу Светом Сави да их благослови и да им да срећу. А Свети Сава свима је одговарао као онима првима.



СРПСКЕ НАРОДНЕ БАСНЕ



ЈАРЕБИЦА И ЗЕЦ

Седела јаребица на дрвету и цвркуће, а под дрветом лежи зец. Наједном, чују они лавез паса. Зец зашиљи уши, а јаребица ће му рећи:

– Ја се ништа не бојим. Само прхнем и нема ме.
Само што то изговори, груну пушка и уби је.